

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De
festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um]
Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise
Ordinis Minor[um] de obseruantia ...**

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Tertio per antiochu[m]. sicut legit[ur] j. macha. j. Antioch[us] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

De Ber. de sacrilegio locali

nā tenebat. Quidā heretic⁹ q̄ famā sc̄ti
tarī b̄ti Francisci audierat: accessit ad eum
volēs p̄ eum sibi p̄p̄m allicere: ⁊ dixit ei.
Quid est exhibēda reuerētia dicit̄ v̄l fa-
ctis hui⁹? q̄ ꝑubinā tener. Attendēs igit̄
vir sc̄t⁹ hereticī maliciā corā parochiāis
venit ad sacerdotē illū ⁊ flectēs genua an-
eū ait. Si tales sunt man⁹ hui⁹ vt iste ait
nescio. Et si etiā tales essent sc̄io q̄ nō p̄nt
inquinare p̄tatem ⁊ efficaciam vinoꝝ sacroꝝ.
S; q; ꝑ man⁹ istas mltā b̄nficia dī ⁊ cha-
rismata p̄lo dei fluūt istas oculos ob re-
uerentiā eoꝝ q̄ misit ⁊ cur⁹ auctoritate ea
mistrant. et sic cōfusi sunt heretici.

Tertio propter honorem

penalitari. Solēt em̄ grauit̄ puniri q̄
reuerentiā faciūt p̄sonis deo sacratis. Unde
Nūc. xvj. Di q̄ volebāt irruere in aaron ⁊
moysen igne succēsi sunt q̄tuor milia hoīz.
Et. iij. Re. j. Ignis celest̄ deuorauit du-
os q̄nq̄genarios q̄ venerāt ad capiendū
beliā. Un ⁊ ab ecclia ꝑ excoīcatōis s̄niam
puniunt illi q̄ violētiā faciūt p̄sonis sacris
Nā. xiiij. q. iij. c. Siquē suadere. de Innoc.
q̄ q̄ in clericū v̄l mōachū man⁹ iniecerit vi-
olētis: anathematiz̄ vinclo inodaf. Et inf-
altas s̄nias q̄s singul̄anis p̄fert i die cene:
hāc inouat. ⁊ nō p̄t absolui nisi a sumo p̄-
tifice vel ei⁹ mādato: nisi in casib; exēptis

Secundū est sacrilegiū locale. De
reuerētia habēda loc⁹ deo sacratis
et de irreuerētia cauēda supra dixi-
mus ser. de dedicaōe. vide ibi. Ad h̄ aut̄
sacrilegiū detestādū: narrat Greg. turon.
i gest̄ Frācoꝝ li. iij. c. xiiij. Eū theodorice⁹
rex frācoꝝ misisset ꝑ aluornos exercitum:
eū p̄larent̄ terrā fract̄ ser̄ intrauerūt ba-
silicā b̄ti Iuliani martyꝝ ⁊ extrahere nitē-
tes res ibidē depositas a p̄cipib; q̄ mox a
diabolo arrepti p̄p̄ij se moꝝib; lacerabāt
clamētes. Cur nos martyꝝ sc̄e sic crucias?
H; etiā exēptū. ij. Sach. iij. de heliodoro
flagellato. Itē etiā aliq̄n p̄mittit d̄s lo-
ca ip̄a sacra puniri ex eo q̄ ab impijs p̄pha-
nant: q; vici mltā inhonestā in eis sūt. sic
p̄ mala q̄ fiebāt in tēplo d̄ni (vt creditur)
sustinuit q̄ a nabuzardan cōcremaret. iij.
Reg. xxv. et ab antiocho spoliaret. j. ma-
cab. j. Est aut̄ aduertēdū q̄ domū dei ꝑ
tres legit̄ p̄phanatā. s. ꝑ hieroboā: nabu-

zardā: ⁊ antiochum. ꝑ q̄s nobis tria vicia
designant q̄t̄: tota p̄phanat ⁊ stamiat p̄-
ritual ecclia dei. q̄ em̄ facta sunt ⁊ sūt i do-
mo dei materiali/ signat ea que sūt in do-
mo spirituali.

Primo igitur prophana
ta est dom⁹ dei ꝑ hieroboā. Ille em̄ sic le-
git. iij. Reg. xij. duos vitulos fecit ponēs
vnu in dan: ⁊ aliū in bethel q̄ dicit̄ dom⁹ dei.
et hoc ꝑ avariciā: ne scz regnū ad roboā
rediret. Per hoc ḡ significatur q̄ avaricia
clericōꝝ mltū ꝑtaminat eccliaz dei. Hiere.
vj. ⁊ minore vsq; ad maiore oēs avaricie
studēt. Hērū. Quē dabis mibi de vicijs
ro platoꝝ q̄ nō magis inuigilet subditiū
euacuādis mar sup̄s q̄ extripadis vicijs
hec ille. Vituli ḡ sunt nepotuli q̄s in bet-
thel. i. domo dei ponunt.

Secundo per nabuzardā q̄
sicut legit. iij. Reg. xxy. domū dei cōbū-
sit. Nabuzardan p̄nceps coꝝ significat il-
los q̄ gula ⁊ luxurie dediti sūt: q̄ de vicijs
tre suo deū fecerūt. Phil. iij. Quoz de v̄-
ter ē. Qualit̄ aut̄ de eoꝝ veter̄ picat/ ostē-
dit Hugo de sc̄to vicijs. in suo claustrali vi.
Solēt d̄s tēpla ꝑstrui: altaria erigim̄
stri ad seruēdū ordiari: imolari pecudes:
thura ꝑcremari deo. si q̄ dē v̄tri tēpluz est
coq̄na: altare mēsa: ministri coqui. imolare
pecudes carnes coctē: fumus incensorum
odor abozum.

Tertio per antiochū. sicut
legit. j. macha. j. Antioch⁹ q̄ppe sup̄bissī-
mus fuit ⁊ ambitiosus. Per hoc ḡ signifi-
cat q̄ sup̄bia ⁊ ambitio q̄ viger in cleric⁹ q̄
nō p̄desse appetit: sed p̄esse/ mltū eccliam
dei ꝑtaminat. de q̄ sup̄bia de Ber. Ho-
norati sc̄dūt de bonis d̄ni q̄ d̄no honoreꝝ
nō deserūt. hec ille. In mlt̄s vicijs eccliaz
eis v̄r̄ tāta regit̄ sup̄bia vt ⁊ ip̄m h̄rū dei
dignē clericale: nō timētes isti gere sc̄tās
ecclie ꝑstitutōes. Un Innoc. tertio i ꝑci-
lio generali. et h; extra d̄ vita ⁊ ho. cler. c.
clerici. Clerici officia v̄l cōmercia seclaria
nō exerceāt: maxie inhonestā: mimis iocub-
laro: ib; ⁊ bistrionib; n̄ intēdāt: ⁊ tabnas
p̄ilus euitēt/ nisi forte eā necessitat; in itib;
nere ꝑstent: ad aleas ⁊ taxillos nō ludāt
nec h̄mōi ludis intersūt: coronā ⁊ tōsurā

habeat congruente: clausa deferat desup i/
dumera nima breuitate vl' h' gitudine non
notada: panis rubens aut viridibus necno
manis: aut solaribus p'curijs: frenis: sel
lis: pectoralibus: calcaribus deauratis aut ali/
am sup'fluitate geretibus n' vranf. Hec ille.
Ite ex concilio agathensi. di. xxiij. c. clerici.
Clerici q' coma nutriunt: ab archidiacono
etiāsi noluerint inuiti detodeant. vestimen
ta etiā vl' calciameta eis nisi q' religionem
deceat h'fe n' liceat. Ite in eade' dist. h' eg.
ix. c. liqs. Si q's ex clericis coma relaxauerit
anathema sit. Et h' etiā ponit extra d' vi.
z ho. clef. Et sup' illd' c. dicit doctores q'
clericus sic laxas capillos peccat mortaliter.
Ite in eade' dist. auicius papa. c. phibere.
Prohibete frēs pynuerias regionū v'az
ecclias vt clerici iuxta aplm comā non nu/
triat: s; desup caput i modū sphere radāt.
Unde d' ap'ls. j. Cor. xj. Vt si comam
nutriat i g'mina ē illi. mlier p'o si comā nu/
triat gl'ia ē illi. Ite. xxiij. di. c. nō licet. d'z
q' clerici debēt recedere tōso capite z paren
tibus auribus Et fm doctores iur. Capilloz
rasura z corona fit eis in signū q' se de soz
te dñi. Vltimā d' m'gr in. iij. sen. di. xxiij
q' corona sig'culū est q' sig'nt in p're soz: m'
mlierij diuini. Corona regale dec' sig'nt. et
seruire deo regnare ē. Vñ m'istri ecclie re/
ges esse debēt vt se z alios regāt. q'bz Pe/
tr' ait. Vos estis gen' electi: regale sacer/
dotiū. Summitas capitis desup nudat: vt
eoz mēs ad deū libera mōstret q' reuelata
facie gl'iam d'i p'replet. Summitas em capi/
tis ē eminētia mēt'. denudatio capitis ē re
uelatio mēt'. Cleric' e' s' seceroz dei non
ignar' ee' debet. Tōdent ēt capilli vsqz ad
reuelationē sensuū z aurium: vt vicia i corde
et ope pullulātia doceant p'cidenda: ne ad
audiendū z intelligendū p'biū dei p'pedi/
ant: p' q' suato reddet i excels' corona Hec
m'gr vbi s'. Ite fm Bon. sup. iij. sen. dist.
xxij. signaculū corone i clericis fit ad disti
ctionē z eruditionē. Ad distinctionem q'dē.
Clerici em ordiant ad aliqd' nobile officiū
ad qd' nō ordiant alij Ido in supiori pre
sop' fit sig'culū ad sig'ndū officiū nobilita
tis ad qd' pari sūt. Ite tōsura isertoz cū tō
sura supiori circare sig'urā facit in capilla/
tura: z illa appellari solet corona q' sig'nt eos
parari ad regale sacerdotiū. Ido signaculū

regale rectissime cōpetit eis ad distinctōē
Cōpetit etiā nihilomin' ad eruditionē. Et
h' q' in tal' signaculi collaritōe ē sup'fluitas
amotio: sumitaz capitis denudatio: z figu
re orbicularis imp'fio. In p'mo instrunt
clerici qd' sit vitādū: qm sup'fluitas zerrēni
tas: fm illd' j. Tim. vi. Hīres alimēta z
q'bz tegamur: his p'reti sūt. Vñ z in hoc
sig'nt q' debēt esse succiat libos mēt'. In se
cūdo instrunt clerici qd' sit desiderādū et
tenedū. Et h' est bonū supnū. vt fm aplm
Phil. iij. Nra p'uerfatio sit in cel'. In ter/
tio instrunt q'bz sit pueniēdū. Figura em
orbicularis est simplicissima: capacissima z
p'p'errima. In q' sig'nt q' simplices esse dñt
in mēte. Vñ sap. j. In simplicitate cordis
quid illū dilatati i affectiōe. ij. cor. v. Os
nr̄m patet ad vos q' corinthij: cor nr̄m di/
latatū ē. Et pulcrit' p'uerfatiōe. q' z fessio
z pulcritudo in p'spectu ei'. z h' p' mūdiciā
fm illd' p' Ambulās in via imaculata: h'c
mibi m'istrabat. hec Bon' Hec sup' dicta d'
bitu: honestate: z corona clericali inciden
talit' dixim'. Et q'bz ad p'ns cōcludim' q'
nō nisi ex mag' supbia z iobediētia atqz cō
tēptu. puenire videt q' tam l'xi inf' eccliafi
cos viros in p'lib' eoz q' dicta s' deficiunt.
Et p'e mag' supbia. Lupiūt em grad' ecclie
sacrosalicos ascendere: z tñ bitū z sig'culū q' ta
lē gradū deceat ferre dedign'. Lupiūt ipi
regere ecclias z ipi pus z mag' rebelles s'f
ecclie: qz ei' scitis ordinatōis manifeste p'
dicūt. Vñ patz q' multipl' supbia z vani
tas p'ramiat eccliam. Et dicit' igit' ap'p'e
quō p'cipue p' tria vicia polluit z p'ramiat
ecclia dei q' sig'nt p' tres sacrilegos p'noia/
tos q' p'phanauerūt domū dei.

Tertiu est sacrilegiū reale qd' com/
mittit in rē sacra. i. sacrata: vel sa/
cris loc' p'p'onis: aut officijs degu
tata: vt ex inuasioe: captiōe: detentōe: aut
defraudatiōe rez loc' sacz vl' p'p'onis p'ri/
uentiū. Hoc aut p'ctm cauedū esse atqz de
testādū: apparet p'apue p' tria
Primo p'pter ipi' rei scititudinem
Secdo p'pter tal' vicij ingratitudinem
Tertio p'pter diuini iudicij rectitudinem

Primo propter ipius rei
scititudinē. qz ē res deo aut ecclie dicata. id
q' capit eā aut detinet iniuste: sacrileg' d'z.